

En eller flere rejebestande i Skagerrak?

- Dybvandsreje (DK), reke (N), räka (S).
- Latinsk navn: *Pandalus borealis*.
- Levetid: 3–6 år.
- Rejerne er hermafroditter, men således at de først er hanner og derefter bliver hunner. I Skagerrak skifter toårige rejer køn i løbet af foråret og sommeren. De store rejer, som landes som kogte rejer, er derfor altid hunner, mens de små rejer, som er økonomisk set mindre værdifulde, hovedsagelig er hanner.
- Rejerne gyder i oktober og november. Rejerne bærer æggene under bagkroppen ("rogrejer"), til de klækkes tidligt om foråret. Larverne driver med strømmen, indtil de små rejer bundfældes og bliver til rekrutter i rejebestanden ("0-gruppe" rejer).

Ny viden om rejebestandene

Alle rejer i Norske Rende og Skagerrak betragtes som én bestand. Men det har været diskuteret, om der faktisk er tale om flere bestande, fordi rejerne er forskellige inden for området. Fx varierer det, hvor store rejerne er, når de skifter fra at være hanner til hunner.

I projektet "Bæredygtigt rejefiskeri" har der været genetiske undersøgelser af rejerne fra Skagerrak, Kattegat, Norske Rende samt fjordene i området. Resultaterne viser, at rejerne i enkelte af de norske fjorde adskiller sig fra bestanden i Skagerrak og Norske Renden. Derimod er Skagerrak-rejerne ikke genetisk forskellige fra rejerne i den østlige del af Nordsøen.

Disse resultater bekræfter altså antagelsen om én bestand som grundlag for den nuværende forvaltningsmodel for havområderne, men for fjordene bør man vurdere, om forvaltningen bør ændres.

Ny bestandsvurderingsmodel og mere bæredygtig forvaltning

Projektet "Bæredygtigt rejefiskeri" har haft fokus på at udvikle en ny bestandsvurderingsmodel skræddersyet til rejer og andre skaldyr med en kort livscyklus.

Det Internationale Havundersøgelseråd (ICES), som har ansvaret for bestandsvurderingen af rejer i Skagerrak og Norske Rende, har besluttet at benytte den nye model i fremtiden, når rådgivningen om bæredygtige niveauer for rejefiskeriet skal udarbejdes.

Modellen kan bruges dynamisk, så man kan se på, hvad der sker, hvis fiskeritrykket ændres og modellen beregner også biologiske referencepunkter for bestanden. Derved er grundlaget for en bæredygtigt og optimal resourceudnyttelse på plads, hvilket også burde gøre det nemmere at få fiskeriet MSC certificeret.

Rekenes ryggskaal (carapax) blir målt for å anslå alder.

Vidensdeling mellem fiskere, forskere og forvaltere

Undervejs i projektet "Bæredygtigt rejefiskeri" har der været holdt dialogmøder med deltagelse af fiskere, forskere og forvaltere. På møderne er fiskernes viden blevet opsamlet, og projektets resultater diskuteret.

Møderne med fiskerne har givet forskere og forvaltere et bedre grundlag for en bæredygtig forvaltning af rejebestandene. Fx har deltagerne identificeret overkapaciteten i den svenske flåde som en af hovedårsagerne til udsmid (discard) i regionens rejefiskeri og videre diskuteret mulige løsninger som indførelse af individuelt omsættelige kvoter (IOK) eller forbedret redskabsselektion og kontrol i fiskeriet.

Hvert år indsamles rejeprov fra 100 pladser i Skagerrak og Norske Rende. Data fra tælling, måling, køns- og aldersbestemmelse af rejerne danner sammen med erhvervets fangstdata grundlag for bestandsvurderingen.

Projektet i en nøddeskal

Forskningsprojektet, som er støttet af Interreg IVA og den Europæiske Fond for Regionaludvikling, har indsamlet viden, foretaget genetiske analyser og udviklet en ny model til bestandsvurderinger, og har formidlet ny viden og information til fiskere forskere og forvaltere. Under projektet er der derfor blevet indsamlet rejer fra Skagerrak, Norske Rende og norske fjorde og analyseret DNA prøver. Desuden er biologiske data af vækst og modenhed blevet indsamlet og analyseret til modelarbejdet.

Ambitioner

Projektet tager sigte på at udvikle bedre kommunikation mellem fiskere, lokale forvaltere og forskere i alle tre lande. Vi skal integrere eksisterende og ny viden for at skabe et bedre grundlag for en samlet forvaltningsplan for et bæredygtigt rejefiskeri i Skagerrak.

THE EUROPEAN UNION
The European Regional Development Fund

www.skagerrak-reker.eu

Projektdeltagere

Forskningsprojektet ledes af det norske Havforsknings Institut med deltagere fra:

- Göteborgs Universitet
- Danmarks Tekniske Universitet
- Sveriges Landbruksuniversitet
- Universitetet i Oslo
- Fiskeridirektoratet i Norge
- Fødevarer ministeriet i Danmark
- Danmarks Fiskeriforening
- Fiskerlaget Sør i Norge

GÖTEBORGS UNIVERSITET

DTU
Danmarks
Tekniske Universitet

UIO • Universitetet i Oslo

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

FISKERIDIREKTORATET

Ministry of Food, Agriculture
and Fisheries of Denmark

DANMARKS FISKERIFORENING

Fiskerlaget
Sør